

SLOVENSKI SOKOL.

Štev. 11.

V Ljubljani, 25. novembra 1905.

Leto II.

Prešeren.

Pri odkritju Prešernovega spomenika dne 10. septembra t. l. je bilo mnogobrojno zastopano tudi slovensko Sokolstvo. Ali je s tem izpolnilo le svojo dolžnost, ki mu velevala, udeleževati se splošno pomembnih narodnih priredb in slavnosti, ali je imelo in ima še poseben povod, klanjati se pesnikovemu spominu?

Morebiti bi laže, nego se vidi na prvi pogled, prikrojil par citatov v tem zmislu, da je kal kal sokolske ideje najti že v Prešernovih poezijah, in n. pr. zapisal, da je pesnik, pojoč krasno zdravico slovenskim ženam: „ . . . naj sinov zarod nov iz vas bo strah sovražnikov“, kot pesnik-vates (prorok) gledal novo generacijo, ki jo ima in ki jo je deloma že vzgojilo Sokolstvo. Ali da bi iskal na ta nehistorični način v Prešernu, recimo, starega očeta ali vsaj velikega strica slovenskega sokolskega gibanja, tega ne da Sokolu že fini okus in spoštovanje do pesnikove velikosti. To pa se kaže pred vsem v tem, da kot svoboden duh častiš svobodne duhove ter da prost nizkotnega in slepega oboževanja ne devlješ posameznih besed in stavkov pesnikovih na natezalnico in ne iščeš v njih misli in čutov, katerih v njih ni, ker jih z ozirom na razmere in čas, v katerih so bile izgovorjene, absolutno ne more biti.

Posledica takega početja bi bila najmanj karikatura!

In vendar bodi Prešeren posebno Sokolom v več nego enem oziru vzor; v katerih — naj povedo naslednje vrste.

* * *

Življenje je vrglo Prešerna v mračni, zadehli zrak predustavne dobe. Nje mogotci, sužnji in pomagači so instinktivno čutili, da prej ali slej potegne piš ter razžene in razkuži temniško atmosfero, ki je bila življenjski pogoj njih moči. Bali so se vsled tega vseh, ki so si želeli ven iz nje, in sovražili so smrtno one, po katerih delu je v prostrani ječi, ki je bila takrat javno življenje in torišče njih gospostva, nastala sedaj tu, sedaj tam manjša ali večja odprtina in dovedla dih sveže, prostejše sape.

Imeli so pa za enkrat v rokah še vso neizmerno moč avtokratske oblasti. Vsled tega se mož brez denarja, brez plemiškega imena in v svojem poklicu popolnoma odvisen od njih — in to je bil Prešeren-pravnik — ni smel mnogo premišljati, če je hotel, kakor pravimo, narediti svojo pot. Vedeti je moral, da bodo kruto obračunali ž njim, če jim brezpogojno ne ukloni tilnika ali če bi ga celo skušal dvigniti zoper nje.

Prešeren je storil ravno nasprotno; krenil je tja, kamor mu je velevalo njegovo svobodno svetovno naziranje in kamor ga je klical njegov prosti duh. In tako se je zgodilo, da je moral mož, po duhu velikan med pritlikavci, biti celo hvaležen, da je mogel na večer svojega življenja v borni malomestni advokaturi *plodonosno naložiti* kraljevske zaklade svojih zmožnosti.

Grešili bi seveda zoper veličino njegovega bitja in duha, če bi si nagibe tega Prešernovega ukrepa predstavljali nekako tako: „Ali naj ostanem samemu sebi zvest, ali naj grem s trebihom za kruhom? Na levo me vabi moja in mojih prihodnost, blagostanje — „človek toliko velja, kar plača“ —, na desno me kliče moja vest, moje prepričanje. Kam?“

Grešili bi, če bi mislili, da je Prešeren takrat, ko je šel na desno, stal in premišljal dolgo pred razpotjem, da je v takratnem položaju sploh videl razpotje v *našem* pomenu besede: genij njegov je razpel svoja krila in pesnik se je vdal njegovemu vzletu s ponosno brezskrbnostjo človeka, čutečega v sebi božanstven poklic.

Ali — Prešeren ni bil samo poet, bil je tudi človek; po vsem, kar vemo o njem, je imel tudi zdrave oči, ni bil slepec, ki ni videl, ko se je dvigal v svoje zračne višave, da pusti s tem za zmerom *pod seboj* polno mizo in polni mošnjiček, dosegljiva ravno možu njegovih zmožnosti prej nego drugim, in bolj vabljava nego za druge ravno zanj, ki se je rodil in ki je vzrastle v preprosti kmetski hiši.

Da ga ta *človeški pogled navzdol* ni oviral in motil, kaj šele zmotil, kaže nam torej tudi človeško lepo stran njegovo, in ta je, da je volil zoper

človeka, ko je bil ta nevaren pesniku, ali — da prestavimo vprašanje zopet v svojo malo perspektivo — da je bil prost tiste računajoče strahopetnosti, ki ima obrnjen svoj pogled v velikem in malem le na *materijo*, da ni poznal te nemoške lastnosti, ki je zastрупila že toliko inteligenc in katere naj vaše vrste, Sokoli, ki bodite pred vsem možje, varuje tudi njegovo ime.

In ne recite, da ste dosegli malo, če ste pregnali to nevarno sovražnico vsega velikega in celotnega stremljenja iz sebe. Razširjena je bolj, nego bi si ljudje radi dopovedali drug drugemu; a ozri se okrog sebe, in videl boš, v kolikih in kakih navidezno zdravih deblih kljuje ta črv. In gnezdo ji leži globoče v prirojeni človeški slabosti, nego vidi nezkušeno oko; a stopi bliže in videl boš, da so le siti in taki ljudje, ki lažejo ali katere sta Bog in lastna neumnost obvarovala vsake izkušnje — le ti govore drugače. Oni pa, ki niso farizeji in idijotje niti slabotneži, ti porečejo: „Naš več nisi, a kamenali te ne bomo, če te premaga bojazen. Le duha, ki je velik kakor Prešernov, niso mogle objeti spone njene, snel jih je, predno so se sklenile. Mi, ki smo zapustili toliko manjši vesoljno delavnico, jih moramo zdrobiti, a moremo jih zdrobiti le z močno, v delu utrjeno voljo. Zato si pa, zdrobivši jih, tem večji, čim šibkejši si prišel iz rok narave, zato si velik, če si se jih otesel popolnoma in si dosledno brez strahu, kar si.“

In teh se drži! Ne trobi pa v svet zjutraj, opoldne in zvečer, da si mož, da ti ga ni para. Bodi brez strahu, kar si, a v dejanju in brez tiste ne samo nesokolske, marveč vprav gnusne blebetavosti, ki brez presledka sili v

ospredje in si gradi oltarje, na katerih potem sama daruje svoji takozvani značajnosti. Posnemaj tudi v tem Pre-

šerna, čigar možatost je ravno zaradi tega tako lepa in človeško simpatična, ker ni nikdar *krošnjari* ž njo.

(Konec prih.)

Prvi hrvatski vsesokolski zlet v Zagrebu 1906.

Proste vaje Sokolstva na zletu.

Proste vaje zletne so razdeljene na pet oddelkov. Vsak oddelek ima 4 štiričetrtinske takte. Takti so označeni z arabskimi številkami, četrtine takta pa s črkami *a)*, *b)*, *c)*, *d)*. Vaje se izvajajo v tempu običajnega pohoda (110 korakov na minuto). Vsak oddelek se pri zletu izvede 8 krat.

Temeljna postava: spetna stoja, priročiti, roki stisnjeni v pest (izvzemši V. 2. *b* in V. 3. *a*). Položaj rok: palčji (izvzemši III. 1. *c*). Dolžina koraka: 35 cm.

I. oddelek.

1. *a)* Zakoračna stoja z desno — odročiti,
b) }
c) } drža.
d) }

2. *a)* Zanožna stoja z desno — vzročiti,
b) predkoračna stoja z desno — predročiti,
c) } drža.
d) }

Pripomnja: Pri zakoračni stoji z desno (*1. a*) stojimo z obema nogama na celih stopalih, teža telesa počiva enakomerno na obeh nogah. Da preidemo v zanožno stoji z desno (*2. a*), nam je treba dvigniti samo peto desne noge, težo telesa prenesemo na levo nogo, s prsti desne noge se dotikamo tal. Pri prehodu v predkoračno stoji z desno (*2. b*) nam je paziti, da postavimo nogo na celo stopalo (za 35 cm) naprej in malo na levo, tako da sta nogi po obratu pri *3. a)* na isti črti. V predkoračni stoji je teža telesa zopet na obeh nogah, obe nogi stojita na celih stopalih.

3. *a)* Poluobrat v levo v odkoračno stoji z desno — odročiti, leva roka z doljnim lokom,
b) predročiti,
c) } drža.
d) }

Pripomnja: Obrat (*3. a*) je izvesti na obeh petah, ne na celih stopalih, prsti se imajo torej dvigniti. S trupom se pri obratu ni gibati.

Pri prehodu leve roke z doljnim lokom v odkoračno je paziti, da se giblje roka tikoma ob telesu.

4. *a)* S prisunkom desne noge spetna stoja — priročiti,
b) }
c) } drža.
d) }

II. oddelek.

1. *a)* Odnožna stoja z desno — odročiti,
b) vzročiti,
c) } drža.
d) }

Pripomnja: Pri odnožni stoji z desno (*1. a*) porinemo desno nogo iztegnjeno tako daleč v stran, dokler se ne dotika samo s prsti tal. Leve noge pri tem ni niti najmanje krčiti, trup je docela miren, kakor da ne bi desna noga ničesar izvajala. Teža telesa počiva na levi nogi. Razlika med koračnimi in nožnimi stojami namreč obstoji v tem, da stojimo pri koračnih stojah na celih stopalih z obema nogama in počiva teža telesa na obeh nogah enakomerno, pri nožnih stojah pa stojimo na celem stopalu z nogo, ki se ni premaknila, in imamo na njej težo telesa, z drugo se dotikamo tal s prsti.

2. *a)* Odročiti,
b) prednožna stoja z desno not — s priročenjem predročiti,
c) } drža.
d) }

Pripomnja: Pri „predročnju s priročenjem“ (*2. b*) ne preidemo iz odročnja (*2. a*) po najkrajšem potu v predročnje (torej ne vodoravno), temveč najprej v priročnje in potem dalje v predročnje. V priročnju pa ni niti najmanje počakati, ampak takoj gib nadaljevati v predročnje, drugače povedano: gib do priročnja je docela spojiti z gibom v predročnje, roki se gibata takorekoč skozi priročnje, tikoma mimo stegen.

3. a) S prisunkom desne noge spetna stoja — priročiti,
 b) počep odnožno z levo — odročiti,
 c) } drža.
 d) }

Pripomnja: Pri počepu odnožno z levo (3. b) počenemo samo z desno nogo toliko, da je koleno nad prsti desne noge, levo nogo pa istočasno porinemo iz te gjenjo tako daleč na levo stran, da se samo s prsti dotika tal; trup je držati ves čas docela pokoncu.

4. a) S prisunkom leve noge spetna stoja — zaročno skrčiti,
 b) s poluobratom v levo zanožna stoja z desno — suniti naprej,
 c) s prisunkom desne noge spetna stoja — priročiti,
 d) drža.

Pripomnja: Pri zanožnem skrčenju (4. a) je roki skrčiti toliko, da sta pesti ob straneh trupa; palca smerita navzgor, spodnje lehti so vodoravne.

III. oddelek.

1. a) Predročiti,
 b) odročiti,
 c) odročno upogniti,
 d) suniti navzgor.

Pripomnja: Pri odročnem upognjenju (1. c) ostanejo zgornje lehti docela nepremične (vodoravno, kakor pri odročanju). Palca smerita navzad.

2. a) Izpad z desno v stran — predročiti,
 b) }
 c) } drža.
 d) }

Pripomnja: Izpad se izvede na trikratno dolžino stopala in s topotom. Noga, ki izvede izpad, se skrči toliko, da je koleno nad prsti. Trup je pri izpadu docela vzravnani kakor v spetni stoji.

3. a) S poluobratom v levo v zanožno stojo z desno — vzročiti (po najkrajšem potu),
 b) umik z desno, predklon — predročiti,
 c) } drža.
 d) }

Pripomnja: Umik (3. b) je narediti kolikor moči daleč nazaj, desna noga iztegnjena se opira s prsti ob tla, trup se dotika levega stegna, roki se opirata s pestema ob tla, glava dvignjena, pogled naprej.

4. a) Vzravnavna in vzklon v zanožno stojo z desno — predročiti,

- b) drža,
 c) s prisunkom desne noge spetna stoja — priročiti,
 d) drža.

IV. oddelek.

1. a) Umik z desno — odročiti,
 b) }
 c) } drža.
 d) }
2. a) Predkorak z desno — predročiti,
 b) celi obrat v levo v poklek z desno — z doljnimi loki vzročiti,
 c) } drža.
 d) }

Pripomnja: Celi obrat (2. b) izvedli na levi peti s pomočjo prstov desne noge. Koleno leve noge je pri pokleku nad prsti; prsti desne noge se opirajo ob tla. Trup navpično, v eni črti s stegnom desne noge.

3. a) Vzravnavna v zanožno stojo z desno — zaročno skrčiti,
 b) izpad z desno naprej — suniti z desno roko naprej gor, z levo nazaj,
 c) } drža.
 d) }

Pripomnja: Glede zaročnega skrčenja (3. a) glej pripomnjo k II. 4. a). Izpad (3. b) je izvesti s topotom; trup je nekoliko na levo zasukan.

4. a) Zaročno skrčiti,
 b) prednožiti z desno — suniti naprej,
 c) s prinoženjem z desno spetna stoja — priročiti,
 d) drža.

Pripomnja: Pri prednoženju (4. b) dvignemo nogo, iztegnivši jo, prilično za dolžino stopala od tal, pri čemer se je s trupom zmerno zakloniti, stojna (leva) noga ostane docela iztegnjena.

V. oddelek.

1. a) Zanožna stoja z levo — roki skrižiti na prsih, desno čez levo (palca navzgor, zgornje lehti pritisnjene na trup),
 b) predkorak z levo — suniti naprej,
 c) predkorak z desno — odročiti,
 d) predkorak z levo — vzročiti.

Pripomnja: Iz zanožne stoji z levo se od-rinemo z levo nogo in naredimo z njo korak (35 cm dolg) naprej (1. b) ter takoj prenesemo težo telesa nanjo, dvignivši peto desne noge toliko, da se desna noga s prsti nalahko dotika tal (preidemo potemtakem v zanožno stojo z desno). Podobno postopamo pri nadaljnjih korakih.

2. a) S prisunkom desne noge spetna stoja — čepenje — predročiti,
 b) ležna vzpora za rokama,
 c) | drža.
 d) |

Pripomnja: Pri čepenju (2. a) peti skupaj, koleni narazen. Pri ležni vzpori za rokama (2. b), ravno tako tudi pri sledeči čepni vzpori (3. a) se ob tla opiramo z dlanema, prsti smerijo naprej; glava dvignjena, pogled naprej.

3. a) Čepna vzpora,
 b) vzravnava — izpad z desno v stran — vzročiti z desno ven, z levo odročiti dol,
 c) | drža.
 d) |

Pripomnja: Iz ležne vzpore se naglo skričimo z nogama in s trupom med roki, koleni sta staknjeni med rokama. Glede izpada (3. b) glej pripomnjo k III. 2. a).

4. a) S prisunkom desne noge spetna stoja — priročiti.
 b) poluobrat v levo,
 c) | drža.
 d) |

Tekmovalni red.

1. Splošne določbe.

1. Tekmovalo se bode:

- a) na orodju: drogu, bradlji, konju na šir z ročaji, konju vzdolž brez ročajev in v skoku v višino;
 b) v prostih vajah, določenih za zlet, od katerih se pa odredita na dan pred tekmo samo dve sestavi.

2. Tekmovanje pod a) je dvovrstno in to:

- α) v višjem oddelku,
 β) v nižjem oddelku.

Vsak teh oddelkov je pristopen:

- aa) vrstam, sestojecim iz 6 telovadcev istega društva in
 bb) posameznikom.

Pripomnja: Društva, ki ne morejo postaviti cele vrste ali ki imajo tekmovalcev za več nego eno ali dve vrsti, pošljejo vse nadšteviline ali podšteviline tekmovalce kot pozameznike k tekmi. Vsi posamezniki se na telovadišču uvrste v posebne „oddelke posameznikov“.

Tekmovanje pod b) je isto za višji in nižji oddelek in je pristopno razen za

- aa) in bb), za katere je obvezno, tudi še za cc) vrste, sestojeeče iz 12 telovadcev, ki morajo biti vsi iz istega društva, ki pa se ne udeležijo tekme na orodju; ta tekma je določena samo za hrvatska društva.

3. O pripustitvi k tekmi vrst ali posameznikov odloča vaditeljski zbor društva, kateremu pripada dotična vrsta ali posamezniki, oziraje pa se na mnenje v prvi vrsti načelnika ali učitelja društva ali pa obeh.

Vse prijave k tekmi morajo biti podpisane po načelniku društva, katerega člani tekmujejo; tudi je treba označiti, v kateri seji vaditeljskega zbora se je dotična prijava odobrila.

Ravno tako odloča vaditeljski zbor o članih, ki hočejo tekmovali samo v prostih vajah.

Proti odločbi vaditeljskega zbora ni priziva.

4. Vrsta za tekmo pod 1. a), b) in 2. α), β) sestoji iz 6 telovadcev, ki morajo biti vsi iz istega društva. Vsak mora biti vsaj 3 mesece član „Sokola“.

Vsaka vrsta mora imeti enega namestnika, ki mora biti kot tak označen v prijavnici. Namestnik sme kot član vrste tekmovali le tedaj, ako se je kakemu drugemu članu vrste na poti ali med tekmo pripetila taka nezgoda, da je postal nesposoben za tekmovalje. Če se to ni primerilo, more namestnik sicer tekmovali v vrsti, ocena njegovih izvedb pa se ne računa v vrsti, temveč samo njemu kot posamezniku.

5. Eden tekmovalcev vodi vrsto. Tega je v prijavnici navesti na prvem mestu, ostale po abecednem redu, namestnika na zadnjem mestu.

Asistenca je pri tekmi dovoljena, seveda pa se z njo niti najmanj ne sme pomoči k laglji izvedbi vaje.

6. Nagrade dobe:

- a) prve tri najboljše vrste;
 b) prvi trije najboljši posamezniki;
 c) vrste, ki dosežejo najmanj 70% vseh dosežnih točk;
 d) posamezniki, ki dosežejo najmanj 70% vseh dosežnih točk;
 e) prve tri vrste onih, ki tekmujejo samo v prostih vajah.

Nagrade so lipovi venci in diplome, oboje dobe zmagovalci, navedeni pod 6. a) in b), samo diplome pa oni pod 6. c), d) in e).

Razen tega dobi vsak tekmovalec svedočbo o svoji udeležbi pri tekmi, v kateri bo točno označen njegov uspeh pri tekmi.

Diplome in svedočbe bodo podpisane po starosti, tajniku in načelniku „Saveza hrvatskih sokolskih društev“.

7. Vrhno vodstvo tekme pripada načelniku „Saveza hrv. sokolskih društev“, ako pa, je zadržan, njegovemu namestniku ali kakšnemu članu „tehničnega odseka“, ki si ga ta izbere izmed sebe.

8. Prijave, tiče se tekme vrst ali posameznikov, naj se točno izpolnijo na način, označen pod 3., 4. in 5., in odpošljejo tehničnemu odseku „Saveza H. S. D.“, Zagreb, „Sokol“.

9. Če ne pride ob določenem času polnoštevilna vrsta ali tekmovalec-posameznik na tekmovalni prostor, se ne pripusti k tekmi.

10. Ko je vrsta nastopila k tekmi, vztraja mirno pod nadzorstvom svojega vodnika skupaj dotlej, dokler ni dovršila cele tekme.

11. Pred tekmo je na orodju telovaditi prepovedano pod kaznijo izključitve od tekme.

12. Tekme so pristopne članom „Saveza hrvatskih sokolskih društev“ in povabljenim gostom. Hrvatska sokolska društva tekmujejo med seboj in so zategadelj ločena od gostov, ki zopet tekmujejo med seboj. Tekmovalni red je za vse isti.

II. Posebne določbe.

Konj na šir z ročaji, drog, bradlja.

V vsakem oddelku — višjem in nižjem — bo izvesti na drogu in na bradlji po eno kolebno vajo in po eno težno vajo; na konju na šir z ročaji pa samo eno vajo, toda na obe strani.

Vaje se na predvečer tekme izžrebajo iz objavljene zbirke sestav, določenih za tekmo I. zleta „Saveza H. S. D.“. Vaje se neposredno pred tekmo pokažejo pred zbranimi sodniki in tekmovalci. (Konec prih.)

Vestnik slovenskega Sokolstva.

Slovenske sokolske zveze redna odborova seja se bo vršila dne 8. decembra t. l. ob 9. uri dopoldne v Narodnem domu v Ljubljani s sledečim sporedom: 1.) poročilo tajnikovo; 2.) poročilo blagajnikovo; 3.) „Vzorna pravila“, poročilo br. dr. V. Ravniharja; 4.) „javni nastopi in izletni red“, poročilo br. J. Smertnika; 5.) „društveni znaki, prapori, trobentači, društveni kroj, telovadska obleka“, poročilo br. B. Drenika; 6.) „zlet v Zagreb l. 1906.“, poročilo br. J. Smertnika; 7.) slučajnosti.

Sokola v Kranjski gori ustanovni občni zbor se je vršil 12. novembra t. l. v telovadnih prostorih hotela „Razora“ ob navzočnosti 43 Sokolov, in sicer domačinov in zastopnikov iz

Ljubljane (1), iz Kranja (7) in z Jesenic (10). V odbor so bili izvoljeni bratje: starosta: Ivan Žerjav; podstarosta: Anton Slavec; načelnik: Ivan Slavec; odborniki: Rudolf Šinkovec, Juri Jakelj, Ivan Hribar, Justin Černe, Anton Cvek, Mihael Benet in Josip Jakelj; preglednika: Makso Razinger in Andrej Košir. Občni zbor je bil zaključen z govorom brata Drenika iz Ljubljane o sokolski telovadbi, ki mora biti prva stvar v sokolskem društvu, in o energiji. Na koncu se je zahvalil brat podstarosta za udeležbo in prosil posebno bratska društva nadaljnje podpore kranjskogorskemu Sokolu kot prvi straži na kranjsko-koroški meji. Načelnik brat Slavec je pa pozival telovadce k marljivemu in vztrajnemu delu sokolskemu v telovadnici. — Vadijo se že dva meseca redovne in proste vaje. Društvo si je nabavilo za prvo silo bradljo iz Prage. Poučevat hodi br. načelnik z Jesenic.

Raznoterosti.

† **Feri Sajovic.** Prečesto je že letos neizprosna smrt posegla v sokolske vrste. Zopet nam je izpolniti žalostno dolžnost, spominjati se prerano preminulega brata. Dne 27. oktobra je po dolgi boleznini umrl brat Feri Sajovic. Vnet prave in čiste navdušenosti za sokolsko stvar se je Feri Sajovic izkazal zlasti požrtvovalnega ob času, ko se je v slovenskem Sokolstvu pojavila takozvana nova struja. Oklenil se je je takoj spočetka z vsem srcem, iskreno jo je zagovarjal in vztrajno delal za nje uveljavljenje. Ljubljanskemu Sokolu je bil več let vadiatelj. „Gorenjski Sokol“ v Kranju ga šteje med svoje ustanovitelje; bil mu je prvi načelnik. Zasluga pa si je pridobil Feri Sajovic tudi na drugem narodnem polju. Posebno ljubljanska čitalnica in slovensko trgovsko društvo „Merkur“ sta izgubila z njim delavnega odbornika. Blagega pokojnika je odlikovala izredna dobrosrčnost, ljubeznivost in vljudnost. V vseh krogih si je pridobil mnogo prijateljev. Velika je bila njegova vztrajnost. Marljivo se je udeleževal sokolskega dela v telovadnici tudi še tedaj, ko je že bolezen začela razjedati njegovo telo, dokler ga ni priklenila na postelj, s katere ga je po dolgem času prestavila bela smrt v hladni grob, rešila ga težkih muk.

Bodi ti zemljica lahka, dragi brat, Sokoli ti ohranimo hvaležen in časten spomin!

V. vesokolski zlet v Pragi l. 1907. Odboru Češke zveze sokolske se poda v prihodnji seji predlog, da se l. 1907. priredi peti vesokolski zlet. Predlog bo brez dvoma sprejet. Tehnični odbor Češke sokolske zveze že sedaj

razpisuje natečaj za proste vaje na tem zletu. V svojem razpisu poudarja tehnični odbor, da po uspehih IV. zleta ne more nivo prihodnjega zleta pasti, temveč nasprotno se nadenj visoko povznesti. To pa je mogoče le z dolgo in vestno pripravo. Zato treba kmalu pripraviti vaje in jih proglasiti za obvezne za vse župne javne telovadbe v prihodnjem letu kakor tudi za tekmovalno telovadbo Č. O. S., da se tako spoznajo napake telovadcev in o pravem času odpravijo. — Na zletu ne bo splošne tekmovalne telovadbe, temveč se priredi l. 1906. splošna tekma Č. O. S., na zletu pa bodo med seboj tekmovali samo tekmovalci, ki so se pri tekmi l. 1906. izkazali za najboljše.

Srbska sokolska društva na Hrvatskem in v Slavoniji so zborovala dne 29. oktobra v Karlovcih ter sklenila osnovati „Srbsko sokolsko župo fruškogorsko“, ki bode obsegala vsa srbska sokolska društva v Slavoniji. Ob priliki ustanovitve te višje sokolske organizacije je srbski Sokol v Karlovcih Slovenski sokolski zvezi sporočil kratko izvestje o stanju srbskega sokolstva na Hrvaškem in v Slavoniji. Pravi sokolski pokret med Srbi v Avstro-Ogrski se je pričel šele v začetku leta 1904., ko so v Karlovcih, kjer so najstarejša srbska velika gimnazija, bogoslovski seminar, sedež metropolita - patrijarha srbskega itd., osnovali prvega srbskega „Sokola“ po vzoru čeških, slovenskih, poljskih in hrvaških „Sokolov“. Po inicijativi Sokola v Karlovcih so osnovali sokolska društva v Vukovaru, na sedežu sremske županije, zatem v Mitrovici, Zemunu, Oseku, Šidu, Čortanovcih (selo pri Karlovcih), v Rumi. Vsi ti kraji leže v Slavoniji. Na Hrvatskem so srbski „Sokoli“ v Dvoru, Zagrebu in Korenici. Kraljeva deželna vlada je doslej potrdila pravila „Sokolom“: v Karlovcih, Vukovaru, Mitrovici in Zemunu, pa tudi ostala društva, dasi dalj časa čakajo odobritve pravil, so že začela s sokolskim delom.

Književnost.

Hrvatske „Sokolske knjižnice“ je izšel IV. zvezek: Igre za društva i škole. Priredio dr. Franjo Bučar. Str.: 80. Cena: 1 K.

ROJAKI!

Za rano dve rani!

„Durch muss des Kieles Erz!“, te impertinentne, izzivalne besede so razobesili celjski Nemci pred stavbišče nemške hiše v Celju. Železni rob germanske ladje mora prodreti skozi slovenske dežele do Adrije! Slovenski jez naj pade pod železno pestjo germansko! Znan nam je že izdavnica ta namen, in zato se oborožujemo, da nikdar ne doseže tega cilja nemški zmaj! — Zato mora biti konec vsej naši nedelavnosti ali nedoslednosti, ki nas je privedla tako daleč, da smo danes politično in gospodarsko oslabeledi in onemogli. Ali hočemo ostati vedno nakovalno, vedno naj nemška kladiva kujejo na naših glavah?

Celje je ena postojank vsenemškega gibanja; kakor jo oni krčevito branijo, ravno tako z vsemi močmi delajmo mi zoper nemško prodiranje! Tisočletna zgodovina plemenskega boja med Slovani in Nemci je zgodovina neprestanega prodiranja od nemške strani. V teku tisoč let smo izgubili Slovani na leto povprek po 98 kvadratnih kilometrov zemlje. To je strašna izguba! In vedno naprej sega nemška požrešnost! „Durch muss des Kieles Erz!“

Vse Slovenstvo mora v dejanski boj zoper germanski naval! Mi, ki čujemo Jugoslavijo proti severu, se moramo prvi zavedati, v kako nevarnem položaju smo, na kako važni postojanki živimo. Ta boj postaja vedno resnejši, zato pa še ne smemo vreči puške v koruzo, ampak sprejeti moramo vsiljeni nam boj na celi črti.

V življenje so bila poklicana sokolska društva, da vzgajajo narodu krepke, značajne in odločne bojevnike za pravice in svobodo slovenske domovine — da ustvarijo jez nemškemu prodiranju.

To nalogo je vedno docela izpolnjeval „Celjski Sokol“. Slovensko mladino je vzgajal v sokolskem duhu in je dosegel že tudi svojim močem primerne uspehe — a naprej ne more. Danes je „Celjski Sokol“ brez strehe!

Dosedanja telovadnica je postala v zdravstvenih ozirih tako slaba, da je obolelo več telovadcev, na kar je bil primoran „Celjski Sokol“ ta lokal zapustiti, in ker drugega primerne prostora za telovadnico ni dobiti v Celju, niti v okolici, je prišlo društvo — na cesto.

V tem kritičnem svojem položaju si dovoljujemo opozoriti slovanske rodoljube na to, da ima „Celjski Sokol“ poleg dela v svojem okrožju še drugo zadačo: ustanoviti v vseh mestih, trgih in tudi večjih vaseh po celem Spod. Štajerju sokolska društva, ki bodo prave narodne straže slovanske posesti, najmočnejši jez nemškemu prodiranju proti jugu.

Dosedaj je pripomogel „Celjski Sokol“ k ustanovitvi društev v Ljutomeru, Brežicah in Žalcu, tudi „Mozirskega Sokola“ je izvabil k novemu življenju. A zopet trkajo različna mesta (Maribor, Ptuj): pomagajte nam ustanoviti sokolsko društvo, preskrbite nam načelnika itd. Umevno je, da tem zahtevam „Celjski Sokol“ v današnjih svojih razmerah ne more ustreči.

Iz teh vzrokov smo sklenili stopiti pred slovensko in slovansko javnost z načrtom, postaviti

===== Sokolski dom v Celju =====

in obenem ustanoviti ljudsko knjižnico.

Celjski Slovenci uvidevamo, kako resen je naš čas, kako zahteva od nas najenergičnejšega dela in tudi prave rodoljubne požrtvovalnosti. Zato bodemo storili od svoje strani tudi vse, kar je sploh v naših močeh, ali za izpolnitev tega našega smotra so samo te moči prešibke.

Obračamo se torej do vseh rodoljubov s prošnjo, da pomagajo „Celjskemu Sokolu“ kot bojevniku na najvažnejši postojanki s prispevki, — da se uresniči ta njegov načrt.

Podpora, ki jo naklonite s tem celjskim Slovencem, ni zavržena, obrodila bo najlepših sadov. Obenem pa nam bo vaše zanimanje za našo sveto stvar dalo novega poguma in novega navdušenja, da ne odnehamo, dokler ne zmagamo.

Prispevke za Sokolski dom v Celju sprejema br. Jože Smertnik.

Za odbor „Celjskega Sokola“:

Dr. Josip Karlovšek,
starosta.

Dr. Gvidon Serbec,
podstarosta.

Jože Smertnik,
blagajnik stavbnega odseka.